

vi komme over til en Kopstat, men dette har dog intet Menneſte tænkt paa.

A. Sage: Det er en Selvfølge, at jeg ikke uden at have en stærk Overbeviſning om, at jeg var paa rette Veie, vilde ſom eenligt Medlem af Udvalget have tilladt mig at bringe for Thinget et Forſlag, ſom ikke ſtemmede med Udvalgets Fleertals Forſlag; men dette Forſlag under Nr. 4 er forekommet mig at være ſaa indlyſende rigtigt, at jeg har tilladt mig at anbefale det til Thingets venlige Underſøttelſe. Den ærede Ordfører har indvendt imod det, at en Beſtemmelſe i Kongeloven ſkulle tale for, at det ikke var rigtigt at følge dette Forſlag, og han anførte, at denne Paſſus i Kongeloven ikke var ophævet. Dette er ganſte rigtigt, thi den ſtaaer ſaa vel der ſom Ord til andet lige-lydende i danſke Lov; men den ſiger ſlet ikke mere, end at Prindsen eller Prindsesſen af Blodet ſkulle for ingen Underdommere ſvare. Det forekommer mig ikke, at dette har nogenſomhelſt Anvendelſe paa det foreliggende Spørgsmaal. Jeg glæder mig derfor over, at den ærede Ordfører ikke har kunnet anføre Noget, ſom egentlig taler imod det Forſlag, jeg har ſtillet. Vi have her tidligere havt en Krigsſtat, nemlig den efter Forordningen af 5te Juni 1848, der omhandler Creditbeviſer og Krigsſtat. Det hedder deri i Begyndelſen: „De ſtore Anſtrengelſer, ſom Staten i dens nuværende Stilling er nødfaget til at gjøre, kræve ſaa betydelige Udgifter“ osv., og ſaa ſiger Kongen, at han har forelagt et Lovforſlag herom for Provinſialſtænderne, men at Loven udkommer forinden paa Grund af Omſtændighederne. I denne Lov vil man finde, at der ſtaaer under Nr. 9, at alle Apanager, Gager og lignende Embedsindtægter, ſaa vel ſom Wartpenge og Penſioner, ſkulle ſvare Krigsſtat, og derpaa følger Maaden, hvorpaa denne Krigsſtat ſkal ſvares. Der ſtaaer ikke et eneste Ord om Andet, end at alle Apanager med Henſyn til Krigsſtat ere underkafte at ſvare det Samme, ſom alle andre Gager i Landet. Der ſtaaer Intet om, at Kongen ſkal beſtemme Størrelſen af den Indtægt, hvoraf Krigsſtatten ſkulde ſvares. Dette er alſaa, hvad man kalder et ganſte godt Præcedens. — Naar den

høitærede Miniſter meente, at mit Forſlag ikke var paſſende, ſaa er dette jo et Skjøn; men efter mit Skjøn vilde det være næſten upaſſende, ikke at fremkomme med dette Forſlag, ſaa paſſende finder jeg det. Naar man i Endringſforſlaget ſiger, at „derhos ſvare Kongehufets Medlemmer i Krigsſtat 3 Procent af deres Indtægter“, ſaa ſkal man ogſaa i Virkeligheden lade det udføre paa den almindelige Maade, nemlig ſaaledes, at alle diſſe høie Perſoner direkte ſvare deres Stat uden nogen videre Indblanding. Jeg gjentager, at jeg ikke erkjender det for ſtemmende med Begrebet om en conſtitutionel Konge, at man vil drage ham ind her i denne Statteanſættelſe. Alle de her omtalte høie Folk maae glæde ſig ved at dele Skæbne med alle os Andre. De af Krigens Ulykker følgende Udgifter maae ſvares af Alle, hver efter ſin Indtægt, og der er vel Ingen, ſom har større Lethed ved at opgive ſine Indtægter end netop Medlemmerne af Kongehufet. De have deres Forvaltning for alle deres Sager, og forſaavidt de have Indtægter udenfor de Apanager, ſom de nyde af Landet, vilde de ogſaa bedre end de fleſte Andre være i Stand til at opgive dem nødtigt; det er alſaa unødvendigt at komme med nogen Indblanding i dette Forhold. Jeg finder det derfor urigtigt, ſaa vel mod den høieſte Mand i Landet, ſom ſpecielt mod diſſe høie Herſtaber, at ville undtage dem fra Lovens almindelige Bydende. Det er dette, ſom ſiges i Loven af 5te Juni 1848, og ſom nu gjentager ſig, det er overordentlig ſtore Krav, der ſtilles til Statens Statteevne, ſaa at Enhver maa ønske, at Alle efter deres Indtægter maa tage Deel deri.

Rühnel: Jeg ſkal ligeoverfor den ærede Ordfører tillade mig at bemærke, at han ikke gjendrev den Indvending, jeg meente, der kunde hentes mod Beſtemmelſen om at lade Folketallet have Indflydelſen paa Beſtemmelſen af Stattebydelſens Størrelſe, den Indvending, der kunde hentes fra det ſtore Bidrag til Folketallet, ſom Børnene, der dog ikke bidrage til Communernes ſtørre Indtægt og Velſtand, yde. Den ærede Ordfører opholdt ſig derimod ved at viſe, hvad Reſultatet vilde blive, hvis man ſaaledes i de enkelte Communer vilde tage